

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobkyně: B. Š.**, zastoupena JUDr. Alfrédem Šrámkem, advokátem, se sídlem Ostrava, Pobialova 10, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 43 Cad 16/2005 – 27 ze dne 16. 12. 2005,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni na nákladech řízení o kasační stížnosti částku 650 Kč, a to na účet zástupce žalobkyně JUDr. Alfréda Šrámka, advokáta, se sídlem Ostrava, Pobialova 10, číslo účtu XY, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „stěžovatelka“) napadá kasační stížností shora označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým bylo zrušeno (výrok I) její rozhodnutí č. X č. I. a II. ve věci starobního důchodu žalobkyně a věc vrácena k dalšímu řízení; výrokem II. napadeného rozsudku soud určil stěžovatelce uhradit žalobkyni na nákladech řízení částku 7225 Kč, k rukám právního zástupce.

Stěžovatelka sice napadá rozsudek krajského soudu jako celek a navrhuje jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení, avšak argumentuje pouze k výroku I., tedy nenapadá výslovně závěry krajského soudu ohledně nákladů řízení, jež jí bylo určeno žalobkyni zaplatit. Poněvadž Nejvyšší správní soud je vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (srov. § 109 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) přezkoumal pouze výrok krajského soudu vážící se k meritu věci, tedy zákonnosti správních aktů stěžovatelky.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že krajský soud se dopustil nezákonnosti, neboť ji zavázal právním názorem k aplikaci § 32 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve vztahu k § 20 odst. 2 téhož zákona, který nelze podle jejího názoru akceptovat. Jádrem právní otázky, která má být odpovězena, je, kdy se z pohledu úpravy obsažené v citovaných ustanoveních žalobkyně ujala výchovy P. Š., narozen 13. 2. 1972, a s jakým důsledkem pro vznik nároku na její starobní důchod a s jakými dalšími navazujícími důsledky z toho plynoucími. Stěžovatelka má za to, že v případě P. Š., jehož žalobkyně společně s manželem osvojila, je stěžejní, kdy rozhodnutí soudu o osvojení nabylo právní moci, a od tohoto dne je jedině možno počítat pětiletou dobu potřebnou pro uznání podmínky vychovaného dítěte, kterážto podmínka ovlivňuje důchodový věk u žen. Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že pokud ustanovení § 32 citovaného zákona o důchodovém pojištění váže důchodový věk ženy na počet vychovaných dětí, přičemž podmínky výchovy definuje § 34 odst. 4, pak v návaznosti na § 20 odst. 2 citovaného zákona považuje za nesporné, že žalobkyni lze dobu péče o dítě hodnotit nejdříve ode dne právní moci soudního rozhodnutí o svěřeni dítěte do trvalé péče nahrazující péči rodičů.

Žalobkyně podala ke kasační stížnosti vyjádření, v němž uvedla, že rozsudek krajského soudu považuje za správný; žalobkyně pečovala osobně a trvale o P. Š., narozen 13. 2. 1972, ode dne 9. 2. 1985, kdy jí byl svěřen do předadopční péče, později byl žalobkyní osvojen (rozsudek o osvojení ze dne 30. 8. 1985 nabyl právní moci 11. 10. 1985), P. Š. dosáhl zletilosti dne 13. 2. 1990. P. Š. byl převzat žalobkyní do péče nahrazující péči rodičů již 9. 2. 1985, kdy jí byl svěřen do předadopční péče, což bylo před krajským soudem prokázáno, a jedná se nepochybně o typ péče, který § 20 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, považuje za takový, jenž nezpochybnuje její osobní péči o toto dítě již od 9. 2. 1985, nikoliv až do právní moci rozsudku o osvojení dítěte, jak dovozuje stěžovatelka. Žalobkyně dále ve vyjádření odkazuje na definici obsahu péče o dítě, jež jako vychované ženou má posléze vliv na stanovení jejího důchodového věku, a to v rozsudku zdejšího soudu sp. zn. 3 Ads 37/2003; zde soud judikoval, že osobní péče o dítě pro splnění podmínky výchovy dítěte pro nárok na starobní důchod znamená soustavnou a aktivní péči o dítě po stanovenou dobu (publ. pod č. 410/2004 Sb. NSS). Žalobkyně považuje proto kasační stížnost za nedůvodnou.

Ze správního a soudního spisu plynou tyto podstatné skutečnosti:

Žalobkyně podala dne 14. 6. 2004 žádost o starobní důchod podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), přiznání důchodu požadovala od 2. 1. 2003, přičemž žádala o uznání výchovy syna P., narozen 13. 2. 1972, o něhož začala fakticky pečovat 9. 2. 1985, nejdříve formou předadopční péče, následně na základě rozsudku Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 40 Nc 1345/95 ze dne 30. 8. 1985, kterým došlo k osvojení P. manžely Š. O syna tedy pečovala pět let a čtyři dny. Stěžovatelka však dobu péče o syna stanovila až od právní moci rozsudku o osvojení dítěte (11. 10. 1985) a v návaznosti na to stanovila důchodový věk žalobkyně na 29. 9. 2001, a tím posunula vznik nároku na výplatu důchodu na 1. 9. 2003, neboť příjem z výdělečné činnosti žalobkyně v období dvou let po vzniku nároku na důchod přesahoval dvojnásobek částky životního minima. Rozhodnutím I. z 13. 1. 2005 stěžovatelka přiznala žalobkyni od 2. 1. 2003 starobní důchod podle § 29 zákona o důchodovém pojištění s tím, že výplata důchodu jí od 2. 1. 2003 nenáleží, a rozhodnutím II. z téhož dne uvolnila výplatu důchodu od 1. 9. 2003. Z odůvodnění rozhodnutí stěžovatelky plyne, že dobu péče o osvojené dítě uznala ode dne, kdy rozhodnutí soudu nabylo právní moci, a protože tato doba (od 11. 10. 1985 do

13. 2. 1990, kdy syn dosáhl zletilosti) nedosáhla zákonem požadovaných pěti let (podle § 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, je podmínka výchovy dítěte pro vznik nároku na starobní důchod splněna v případě, že se žena ujala výchovy po dosažení osmého roku jeho věku, jen pokud osobně pečovala o dítě do dosažení zletilosti aspoň po dobu pěti let), nutno na žalobkyni pohlížet jako na ženu, která nevychovala žádné dítě. Pokud jde o dobu před osvojením, odkázala stěžovatelka žalobkyni na soud.

K podané žalobě rozhodnutí stěžovatelky přezkoumal Krajský soud v Ostravě a napadená rozhodnutí zrušil pro nezákonnost; dokazování doplnil spisem Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 40 Nc 1345/85, z jehož obsahu je nepochybné, že P. Š. byl osvojen manželkou Š., do předadopční péče byl převzat z D. d. B. dne 9. 2. 1985, návrh na osvojení byl podán 18. 6. 1985, o návrhu soud rozhodl dne 30. 8. 1985, rozsudek nabytí právní moci 11. 10. 1985. Krajský soud ve svém rozsudku citoval úpravu § 20 odst. 1 a 2 a § 32 odst. 1 písm. b) a odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, přičemž za rozhodné považoval to, že dítě bylo v trvalé péči žalobkyně již od 9. 2. 1985. Podmínku stanovenou § 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, a sice, že dítě bylo převzato do trvalé péče nahrazující péči rodičů, považoval za splněnou, neboť od 9. 2. 1985 do 12. 2. 1990 uplynulo více než pět let. Svě odůvodnění uzavřel tím, že žalobkyni nutno posuzovat jako ženu, jež vychovala jedno dítě a tuto skutečnost uložil stěžovatelce promítnout při vydání obou rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka uplatňuje důvod stanovený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávné právní posouzení věci krajským soudem. Taková námitka by mohla být důvodnou, pokud by krajský soud aplikoval na správně zjištěný skutkový stav věci nepřiléhavou právní normu, anebo by aplikoval právní normy příléhavé, leč jejich výklad by pohledem Nejvyššího správního soudu neobstál. O takový případ však v posuzované věci nejde.

Zákon o důchodovém pojištění stanoví rozdílný věk odchodu do starobního důchodu pro muže a ženy, u žen navíc diferencuje podle počtu vychovaných dětí. Podle § 32 odst. 1 písm. b) důchodový věk činí žen 56 let, pokud vychovaly jedno dítě, nebo 57 let (tzn. u žen, které nevychovaly žádné dítě). Jestliže těchto věkových hranic bylo dosaženo v období od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2006 (právě o tuto situaci se jedná), přičítají se u žen čtyři kalendářní měsíce za každý i započatý kalendářní rok z doby po 31. 12. 1995 do dne dosažení věkových hranic.

Žalobkyně se narodila 29. 1. 1943, pokud by byla považována za ženu, která nevychovala žádné dítě, její důchodový věk ve smyslu § 32 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění by byl dovršen 29. 9. 2001 (57 let dovršila 29. 1. 2000, za každý i započatý rok po 31. 12. 1995 nutno připočítat 4 měsíce, tedy za roky 1996, 1997, 1998, 1999 a 2000 celkem 20 měsíců), podle tehdy platných předpisů pak dva roky po vzniku nároku na důchod byl souběh důchodu a výdělku omezen, toto omezení tedy přímo časově souviselo s datem vzniku nároku na důchod. Pokud by žalobkyně byla považována za ženu, jež vychovala jedno dítě, pak by její důchodový věk byl dovršen 29. 5. 2000, neboť 56 let věku dovršila 29. 1. 1999, za každý i započatý rok po 31. 12. 1995 nutno připočítat čtyři měsíce, tedy za roky 1996, 1997, 1998, 1999 celkem 16 měsíců. Dvouleté omezení pro souběh důchodu s výdělečnou činností by skončilo již v průběhu roku 2002,

a pokud žalobkyně žádala o přiznání důchodu od 2. 1. 2003, v případě uznání dítěte za vychované, by výplatě důchodu nic nebránilo.

Ustanovení § 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění stanoví, že podmínka výchovy dítěte pro nárok na starobní důchod je splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti aspoň pod dobu pěti roků, pokud se ujala výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku; ostatní podmínky tohoto ustanovení se v posuzované věci neuplatní.

Výklad tohoto ustanovení nutno založit na výkladu pojmu „osobní péče“, „dítě“ a „ujmutí se výchovy“, jde o tři klíčové pojmy tohoto ustanovení.

Pokud jde o charakter péče, tedy nutnost osobní péče, byla dostatečně a jasně vyložena žalobkyní zmíněným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu publikovaným pod č. 410/2004 Sb. (sp. zn. 3 Ads 37/2003) a na názoru zdejšího soudu o tom, že jde o soustavnou a aktivní osobní péči ženy o dítě do dosažení zletilosti pod stanovenou dobu není třeba ničeho měnit ani dodávat. Ostatně o tom, že žalobkyně takto o P. Š. osobně pečovala nebylo ani sporu.

Pojem „dítě“ je pro účely zákona o důchodovém pojištění definován v § 20; dítětem se rozumí (odst. 1) dítě vlastní nebo osvojené a pokud se nestanoví jinak, též dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů.

Za dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů (§ 20 odst. 2) se považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, dítě manžela, které mu bylo svěřeno do výchovy rozhodnutím soudu, a dítě manžela, zemřel-li druhý rodič nebo není-li znám.

V posuzované věci není sporu o tom, že žalobkyně osvojila P. Š., jde tedy o dítě osvojené a v tomto ohledu na něj plně dopadá § 20 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění; jako o dítě osvojené žalobkyně o něj pečovala nesporně podle rozhodnutí soudu o osvojení, a v tomto ohledu patrně nemůže být ani sporu o tom, že rozhodujícím okamžikem je právní moc rozsudku o osvojení dítěte.

Stěžovatelka se však ve svých rozhodnutích nedostatečně vypořádala s dobou před osvojením dítěte, tedy s dobou tzv. předadopční péče, která trvala od 9. 2. 1995 do právní moci rozsudku o osvojení; slouží ke cti krajskému soudu, že jasně a nezpochybnitelně doplnil dokazování ohledně doby od převzetí dítěte žalobkyní z dětského domova do doby rozhodnutí soudu o osvojení. Z hlediska skutkového zde tedy není žádných pochyb o osobní péči žalobkyně o dítě v takto vymezeném období. Z hlediska právní kvalifikace pak nelze než konstatovat, že stěžovatelka se s tímto obdobím, kdy žalobkyně o dítě osobně pečovala, v napadených správních aktech nevypořádala zdaleka tak, jak jí ukládaly příslušné procesní normy kladoucí požadavky na odůvodnění správního aktu. Nicméně Nejvyšší správní soud zde připouští, že krajský soud implicitně dovodil, z jakých důvodů stěžovatelka nepovažovala P. Š. za dítě převzaté do péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu v období od 9. 2. 1985 do rozhodnutí soudu o osvojení, a mohl tedy k této otázce zaujmout svůj právní názor, poté, co dokazování doplnil. Tento právní názor Nejvyšší správní soud sdílí a dodává:

Zákon o důchodovém pojištění rozlišuje v pojmu „dítě“ (tedy i dítěte pro účely vzniku nároku na důchod) dítě vlastní, dítě osvojené a dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů, v posledně zmíněné skupině pak mj. na základě rozhodnutí příslušného orgánu. V projednávané věci tak zůstává k posouzení, zda P. Š. byl v období od 9. 2. 1985 do rozhodnutí soudu o osvojení (do jeho právní moci) dítětem převzatým do trvalé péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu (§ 20 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění).

Na prvním místě nutno zdůraznit, že zákon o důchodovém pojištění, ani jeho prováděcí předpisy nedefinuje pojem „dítě jež bylo převzato do trvalé péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu“. Ustanovení § 20 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění užívá výraz „Za dítě převzaté do trvalé péče se považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu“. Na tomto místě Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že § 20 zákona o důchodovém pojištění plní spíše funkci definiční obecně pro další ustanovení tohoto zákona, nežli by zakládal určité fikce, čemuž by naopak svědčil výraz „považuje se“. Pokud by se mělo jednat o fikci v čistém právním slova smyslu, pak by zákon pracoval s představou skutečnosti, která má existovat přesto, že ve skutečnosti vůbec neexistuje - představa „quidproquo“ - co místo čeho - případně představa „als ob“ – jakoby. Nejvyšší správní soud zaujímá stanovisko, že v případě § 20 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nejde o fikci v právním slova smyslu, tedy o skutečnosti, jež „ve skutečnosti“ vůbec neexistují, nýbrž pouze o legislativně technické vyjádření definic, jež se často v technice legislativní práce používají. V případě dětí, jež má na mysli § 20 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jde jen o to, že se jedná o děti v péči jiných osob než rodičů, přičemž zákon rozlišuje zásadně dvě skupiny dětí, a to dítě manžela (blíže definované), anebo dítě svěřené rozhodnutím příslušného orgánu. V projednávané věci je nutno posoudit, zda P. Š. byl dítětem svěřeným žalobkyni rozhodnutím příslušného orgánu.

Zákon o důchodovém pojištění nabyl účinnosti 1. 1. 1996, žalobkyně dítě převzala 9. 2. 1985; poněvadž zákon o důchodovém pojištění nedisponuje k této věci žádnými přechodnými ustanoveními, je nutno podle názoru Nejvyššího správního soudu věc posoudit podle předpisů platných a účinných v době, kdy k převzetí dítěte do péče došlo. Ostatně jakýkoli jiný přístup by vedl k rektroaktivitě, jež v pravé podobě přípustná není - principy právní jistoty jako základní zásady právního státu, a tedy i definiční znaky právního státu ve smyslu čl. 1 Ústavy, by při jakémkoli jiném přístupu vzaly za své. Žalobkyně převzala dítě z dětského domova 9. 2. 1985, přičemž podle spisu Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 40 Nc 1345/85 se jednalo o převzetí do péče předcházející osvojení. Podle zákona o rodině č. 94/1963 Sb., účinného v té době, § 69 odst. 1, před rozhodnutím soudu o osvojení musí být dítě nejméně po dobu tří měsíců v péči budoucího osvojitele, a to na jeho náklad. Podle § 69 odst. 2 téhož zákona účinného v té době, toto opatření učiní ústav po dohodě s okresním národním výborem. Jen u dětí, které jsou v ústavu z rozhodnutí soudu, učiní tak soud. Znamená to, že děti k tzv. předadopční péči byly v roce 1985 svěřovány budoucím osvojitelům buď tzv. „opatřením“ dětského domova po dohodě s okresním národním výborem, anebo takové opatření činil soud, jestliže šlo o dítě s nařízenou ústavní výchovou. Ať tak či tak, nelze z dnešního pohledu zpochybňovat, že šlo o dítě svěřené rozhodnutím příslušného orgánu. S ohledem na skartaci opatrovnického spisu orgánu péče o dítě po dosažení zletilosti P. Š. (ověřeno krajským soudem) lze vycházet jen ze soudního spisu pro osvojení, ale ten skýtá dostatek skutkových podkladů pro závěr, že toto dítě bylo svěřeno z dětského domova do předadopční péče vyžadované i tehdy zákonem o rodině jako podmínku sine qua non pro osvojení dítěte žalobkyni, a že se tak stalo postupem předvídaným tehdejšími právními předpisy (tedy rozhodnutím příslušného orgánu v podobě, v jaké bylo předvídáno zákonem o rodině). Z tohoto pohledu Nejvyšší správní soud uzavírá, že osobní

péče ženy o dítě svěřené jí do předadopční péče je nepochybně péčí, na kterou míří § 20 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění; tento závěr podporuje ostatně i dikce ustanovení § 32 odst. 4 téhož zákona, jež hovoří o tom, že se žena „ujala výchovy dítěte“. Na tom nic nemůže změnit výraz § 20 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, totiž, že má jít o dítě „převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů“ - „trvalost“ péče je v tomto případě vlastně nadbytečným znakem, neboť začasté i u dětí svěřených příslušnými orgány do péče jiných osob než rodičů zdaleka nemusí jít o péči „trvalou“, ba může jít i o péči z různých důvodů „dočasnou“ a navíc, zákon o důchodovém pojištění vymezuje, o jakou dobu péče pro vznik nároku se musí jednat (v posuzované věci celkem pět let), v tomto ohledu by shora vytykány nedostatek legislativní techniky operující s pojmem „považuje se“, jenž svědčí pro fikci, nemusel být až tak na místě, a výklad § 20 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění by mohl být veden též v tom směru, že dítětem převzatým do trvalé péče nahrazující péči rodičů je dítě, jež bylo převzato do péče rozhodnutím příslušného orgánu: orgán rozhodující o svěřeni dítěte do péče jiných osob než rodičů nikdy pro futuro nebude vědět, zda a nakolik bude tato péče „trvalá“ (ať již půjde o rozhodnutí soudu podle zákona o rodině, či rozhodnutí orgánu sociálně-právní ochrany dětí podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí).

Nejvyšší správní soud nemá pochyby o tom, že žalobkyně převzala svého později adoptovaného syna do péče 9. 2. 1985, v tomto ohledu se jednalo o péči podle § 20 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, a proto jí měla stěžovatelka tuto dobu pro vznik nároku na starobní důchod (§ 32 odst. 4 téhož zákona) vzít v potaz. Příčilo by se prostému chápání spravedlnosti, pokud by žena, která se ujala péče o dítě v zájmu je adoptovat, neměla tuto dobu hodnocenu při vzniku nároku na důchod, ač jiné obdobné doby by takto hodnoceny byly (v příslušných obdobích mohlo jít o různé typy péče nahrazující péči rodičů).

Tzv. předadopční péče se jinak v předpisech upravujících oblast sociální ochrany považuje vždy za jeden z typů tzv. „péče nahrazující péči rodičů“, aniž by jí byl přidáván přídomek „trvalá“ – srov. kupř. § 7 odst. 11 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, § 38 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, § 4 odst. 4 zákon a č. 110/2006 Sb., o životním a sociálním minimu, a řada dalších. „Trvalou“ byla tato tzv. náhradní rodinná péče obvykle nazývána v předpisech staršího data, v předpisech posledního desetiletí již v zásadě tento pojem není v uvedené podobě užíván.

Krajský soud nepochybil, pokud rozhodnutí stěžovatelky zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení se závazným právním názorem, jaká doba péče o dítě má být stěžovatelce pro nárok na důchod a navazující právní souvislosti brána v úvahu. Nejvyšší správní soud neshledal v postupu Krajského soudu v Ostravě pochybení, proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Především nutno uvést, že pro soudní řízení správní je použitelným předpisem od 1. 1. 2003 pouze advokátní tarif (vyhláška č. 177/1966 Sb.), vyhláška č. 284/2002 Sb., se vztahuje po 31. 12. 2002 pouze na občanské soudní řízení, nikoliv na soudní řízení správní. V projednávané věci šlo o nárok z oblasti důchodového pojištění a žalobkyně byla zastoupena advokátem; stěžovatelka nebyla v řízení úspěšná, proto podle § 60 odst. 1 (ale i 2) nemá právo na náhradu nákladů řízení; procesně úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení, ze soudního spisu plyne, že její právní zástupce učinil ve věci dva úkony právní služby – převzetí zastoupení a vyjádření ke kasační stížnosti. Tyto úkony byly učiněny v období do poslední novely advokátní tarifu (do 31. 8. 2006), podle § 9 odst. 2 ve věcech nároků fyzických osob v oblasti důchodového

pojištění se považuje za tarifní hodnotu částka 500 Kč, sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby činí z tarifní hodnoty do 500 Kč částku 250 Kč (podle § 1 odst. 2 advokátního tarifu se při stanovení nákladů řízení, jejichž náhrada se klientovi přiznává rozhodnutím soudu, se výše odměny advokáta určí podle ustanovení o mimosmluvní odměně). V projednávané věci byly učiněny dva úkony právní služby, odměna tedy činí 500 Kč, a dva paušály náhrady hotových výdajů po 75 Kč na jeden úkon (§ 13 advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 8. 2006), celkem tedy 650 Kč; tuto částku je povinna stěžovatelka uhradit k rukám právního zástupce do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Číslo bankovního účtu právního zástupce soud převzal z údaje uvedeného na plné moci předložené tomuto soudu, v řízení před krajským soudem právní zástupce žalobkyni uvedl, že není plátcem DPH, a v tomto řízení žádné tvrzení v tomto ohledu nepředestřel. Proto Nejvyšší správní soud vyšel z předpokladu, že právní zástupce žalobkyně není plátcem DPH a náhradu nákladů řízení proto tímto směrem nenavýšil.

Obiter dictum Nejvyšší správní soud pro praxi stěžovatelky uvádí, že není smyslem a cílem její činnosti odkazovat pojištěnce s jejich nároky na soud, jak to zčásti stěžovatelka učinila v posuzované věci, nýbrž v rámci svěřené pravomoci rozhodovat o nárocích v oblasti důchodového pojištění a k tomu pojištěncům sdělovat patřičným způsobem důvody výrokových částí svých rozhodnutí. Nebude-li tak činit, vystavuje celou významnou oblast státní správy (důchodové pojištění) riziku nepřezkoumatelnosti svých rozhodnutí, a tím i průtahům a nejistotě v právních vztazích tak významných pro sociální status pojištěnců (příjmy ve stáří).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2007

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu

